

Valakovics Lászlóné

Egyéb adók és adójellegű fizetési kötelezettségek

A követelménymodul megnevezése:
Pénzügyi feladatok

A követelménymodul száma: 1969-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-027-50

EGYÉB ADÓK ÉS ADÓJELLEGŰ FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön a Tanuló Kft Humán Politikai Osztályán dolgozik. Szakmai vezetője azzal a feladattal bízta meg Önt, hogy készítse el a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítéséről a tulajdonosok számára. Célja, hogy a tulajdonosi kör döntés elősegítése érdekében, hogy a társaság gyakorlati képzés keretében vagy gyakorlati képzés keretein kívül teljesítse szakképzési hozzájárulási kötelezettségét.

Másik feladata, hogy segítsen nyújtson az új bérprogram bevezetésekor az informatikusnak az egészségügyi hozzájárulási kötelezettség teljesítésére vonatkozó paraméterek beállításában, a törvény változásainak nyomon követésével.

Feladatának teljesítése előtt alapos ismereteket kell szereznie a törvényekről, értelmeznie kell azokat, hogy pontos információ legyenek a törvényalkotó szándékáról a végrehajtás módjától! A szakmai információ tartalmában a feladatai ellátáshoz szükséges tudásanyag elsajátításában nyújtunk segítséget!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Az egyéb adók és adójellegű fizetési kötelezettségek című tananyagfejlesztés keretén belül foglalkoznunk kellene a munkaadói- és munkavállalói járulékkal is. Ez a két adónem azonban 2010. január 1-én megszűnt. A kisebb adónemek megszűnését, összevonását követően új adónem jött létre egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék néven.

A tananyagfejlesztésben érintett *kulturális járulék 2010. január 1-vel szintén megszűnt.*

Térjünk rá azokra az adónemekre melyeket, a törvényváltozást követően továbbra is alkalmaznunk kell a mindennapi munka során.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS

Az egészségügyi szolgáltatásokra a szolidaritási elv alapján jogosultak ellátásai pénzügyi fedezetének biztosítására és az arányos közteherviselés elvének érvényesítése érdekében az Országgyűlés megalkotta az egészségügyi hozzájárulásról szóló az 1998. évi LXVI. törvényt.

Az egészségügyi hozzájárulásról szóló törvény két elemű, részben jövedelemarányos, részben tételes összegű. Az egészségügyi hozzájárulásból befolyó bevétel az Egészségbiztosítási Alapot illeti meg. Felhasználásának részletes szabályait külön törvény állapítja meg. A befizetett egészségügyi hozzájárulást az Egészségbiztosítási Alap javára az adóhatóság utalja át. Az egészségügyi hozzájárulás százalékosan meghatározott, adó jellegű fizetési kötelezettség.

Százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás–fizetési kötelezettség terheli a munkáltatót, kifizetőt a belföldi magánszemélynek juttatott, illetve belföldi magánszemély által megszerzett jövedelem után.

A **kifizető**, – ha nem kifizetőtől származó jövedelemhez jutott a magánszemély, vagy a kifizető az adót nem köteles megállapítani–, a **jövedelmet szerző magánszemély 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet** a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti az

- az összevont adóalapba tartozó jövedelemnél: az adóelőleg számításánál figyelembe vett jövedelem, a vállalkozói kivét és a kivét–kiegészítés együttes összege (egyéni vállalkozónál), a személyes közreműködői díj és a személyes közreműködői díj–kiegészítés együttes összege (társas vállalkozás) után, ha fentiek nem érik el a tevékenységre jellemező kereset mértékét.
- A külön adózó jövedelmek közül: az Szja. törvény szerinti természetbeni juttatások adóalapjaként meghatározott érték, a kamatkedvezményből származó jövedelem, az egyösszegű megváltások, a kisösszegű kifizetések után.
- Több társas vállalkozásban is személyesen közreműködő tag esetén járulékalapként annál a társas vállalkozásnál bevallott járulékalapot kell figyelembe venni, amelynél a személyes közreműködői díj–kiegészítést meg kell állapítani. Ez azt jelenti, hogy nem lehet összeszámítani a másik vállalkozásban, netalántán a vállalkozó más jogviszonyában, például a munkaviszonyában bevallott járulékalapot.

Mint látható jelentős változás a korábbi szabályozáshoz képest az, hogy a korábbi 11 százalékos mérték két és félszeresére, 27 százalékra emelkedett. Ezáltal a társadalombiztosítási járulék és az egészségügyi hozzájárulás mértéke azonossá vált, így 2010-től nincs különbség a kifizetők közterhe között aszerint, hogy biztosítási jogviszony keretében juttatnak jövedelmet vagy olyan jogviszony alapján, amelyben nem jön létre biztosítási jogviszony (pl.: minimálbér 30 százaléka alatti megbízás esetén).

Százalékos egészségügyi hozzájárulást fizet a magánszemély az adóévben megszerzett alábbi jövedelmek után:

- vállalkozásból kivont jövedelem,

- értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,
- 25 százalékos adóterhet viselő osztalék, vállalkozói osztalékalap,
- árfolyamnyereségből származó jövedelem,
- ingatlan bérbeadásból származó egymillió forintot meghaladó jövedelem esetében a teljes összeg után **14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet** mindaddig, míg a biztosítási jogviszonyában megfizetett természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, az ekho alapján megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulék, valamint a fentiekben felsorolt jövedelmek után megfizetett százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben nem éri el a négyszázötvenezer forintot. 2010. január 1-én életbe lépett változás értelmében 7,5 Millió forint az az összeghatár, mely esetében a 4+2 százalék megfizetése mellett már nem kell fizetni 14 százalékos egészségügyi hozzájárulást.

Az egyszerűsített vállalkozói törvény hatálya alá nem tartozó, a személyi jövedelemadó törvény szerinti **társas vállalkozás 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet** azon összeg után, amelyet a számvitelről szóló törvény szerint a vállalkozás tevékenységében személyesen közreműködő tag részére osztalékként meg lehetett volna állapítani, ki lehetett volna fizetni, de legfeljebb a pozitív adózott eredmény tag részesedésével arányos része után. Az így megállapított egészségügyi hozzájárulás-alap nem lehet több mint, a meghatározott, tevékenységre jellemző kereset.

A társas vállalkozás és az egyéni vállalkozó fenti *kötelezettségéből levonhatja* a személyes közreműködés alapján kifizetett összegből, jövedelemből *az egészségügyi szolgáltatási járulék megfizetett részét*, az egyéni vállalkozó a kiegészítő tevékenységét folytató egyéni vállalkozó a vállalkozói kivét után, valamint az átalányadó után megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulékot.

A **tételes költségelszámolást választó**, egyszerűsített bevallási nyilatkozatot benyújtó **őstermelő** százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulása a **bevétel 5 százalékának a 15 százaléka**.

A **fizető vendéglátó tevékenységet** folytató magánszemély által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a **tételes átalányadó 20 százaléka**, ha e tevékenységére tekintettel nem minősül egyéni vállalkozónak.

Közösségi rendelet hatálya alá tartozó (EU illetve EGT-tagállami biztosítottak, Svájcban biztosítottak is), másik tagállamban biztosított **személy jövedelme után nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni**. A mentességet a magánszemély az illetékes külföldi hatóság által kiadott, a másik tagállamban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

Mentes a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetése alól az a jövedelem, természetbeni juttatás, adóköteles béren kívüli juttatás és járulék alapjául szolgáló azon összeg, amely után a fennálló biztosítási jogviszonyra tekintettel járulékfizetési kötelezettség keletkezik, valamint az a jövedelem, amely után az adót nem kell megállapítani vagy megfizetni.

Mentesül az egészségügyi hozzájárulási fizetési kötelezettség alól a személyes közreműködői díj-kiegészítés azon összege, amelynek megfelelő összeg után a megelőző adóév(ek)ben a 27 százalékos mértékű adó megfizetése megtörtént.

Nem fizet a magánszemély azon osztalék után, melynek megfelelő összege után a társas vállalkozás a megelőző adóév(ek)ben a 27 százalékos mértékű adót fizetett.

Nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni, ha az egyéni vállalkozó és a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja az ekho törvény szerinti kötelezettséget teljesíti.

Nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni a táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj, adóterhet nem viselő járandóság, önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély javára jóváírt támogatói adomány, szolgáltatás, iskolai szövetkezet tevékenységében kifejtett személyes közreműködésért kapott ellenszolgáltatás, valamint az Szja. törvény azon természetbeni juttatásai után, amelyek 25 százalékos adókulccsal adóznak.

A **bérbeadó** ha az ingatlan bérbeadásból származó bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelmekre irányadó szabályokat alkalmazza, nem fizet egészségügyi hozzájárulást.

Az egészségügyi hozzájárulás bevallásának és megfizetésének szabályai:

- a kifizető a magánszemélyt terhelő százalékos egészségügyi hozzájárulást havonta állapítja meg, vallja be, vonja le és fizeti meg a jövedelem kifizetését követő hó 12. napjáig. A magánszemély legkésőbb a kifizetés napjáig nyilatkozik a kifizetőnek, hogy az ingatlan bérbeadásból származó jövedelme a naptári évben meghaladja-e az egymillió forintot.
- Kamatkedvezményből származó jövedelem esetén az egészségügyi hozzájárulást évente, az adóévet követő január 12.-éig kell megfizetni. Ha a megszűnés évközben következik be, akkor a megszűnés napját követő hó 12.-éig kell megfizetni az egészségügyi hozzájárulást.
- Az Szja. törvény természetbeni juttatásaira vonatkozóan az egészségügyi hozzájárulás bevallására a kifizetőre vonatkozó bevallási szabályok az irányadóak, mely szerint havi, negyedéves, éves bevallási határidőre történik a bevallás az adófizetésével együtt. A különbözetenként fennálló összeget az adóévre elszámolt éves összes bevétel megállapításának hónapját követő hónap 12.-éig kell bevallani és megfizetni.
- Az egyéni vállalkozónak az adóév utolsó hónapjának kötelezettségeként kell megállapítania és a havi, negyedéves, éves bevallása keretében bevallani és megfizetnie az ehot. Az egyéni vállalkozó az osztalékalap és a kivét-kiegészítés összege után fizetendő ehot a tárgyévre vonatkozó bevallásában vallja be és a bevallási határidő lejártáig fizeti meg. A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a személyi jövedelemadó bevallása keretében vallja be és a tárgyévet követő év január 12.-éig fizeti meg. A naptári évtől eltérő üzleti évet alkalmazó az üzleti év kezdő napján hatályos rendelkezések szerint jár el.

- A magánszemély az egészségügyi hozzájárulást előleg és az adó megállapításakor fizeti meg. A tárgyévre vonatkozó bevallása keretében számol el az előlegekkel, a bevallásra ott kerül sor, a különbözetet megfizetni a túlfizetést visszaigényelni e bevallása keretében van lehetősége. Az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a személyi jövedelemadó bevallása keretében vallja be és fizeti meg az egészségügyi hozzájárulást.
- Az a mezőgazdasági őstermelő, aki egyszerűsített bevallási nyilatkozat tételre jogosult, a munkáltatónak tett, bevallást helyettesítő nyilatkozatában köteles nyilatkozni az e tevékenységből származó bevételéről is. A nyilatkozatnak megfelelően a munkáltató az egészségügyi hozzájárulást megállapítja, levonja és megfizeti.
- A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítésről kiadott igazolás napját követő hónap 12.-éig vallja be és fizeti meg az egészségügyi hozzájárulást.

A magánszemélyt terhelő nyilatkozattételi kötelezettség mindaddig fennáll, míg az egészségbiztosítási járulékot vagy a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a hozzájárulás-fizetés felső határig a magánszemély nem fizette meg. Ha a magánszemély úgy nyilatkozik, hogy az egészségügyi hozzájárulás összegének felső határát várhatóan eléri, és ez mégsem történik meg, az őt terhelő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást 6 százalékkal növelten kell a tárgyidőszaki bevallása keretében bevallani és megfizetni. Ugyanígy kell eljárni, ha a magánszemély nyilatkozatot nem tett, és kifizető a nyilatkozat hiányában egészségügyi hozzájárulást nem vont le.

Az egészségügyi hozzájárulás bevallására, megfizetésére, nyilvántartására, ellenőrzésére, a kötelezettség megsértésével kapcsolatos jogkövetkezmények megállapítására az Adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Az egészségügyi hozzájárulás adónak minősül, az adóhatósági feladatokat az állami adóhatóság látja el.

1. ábra. Adómanó¹

¹ Forrás: www.googl.hu

A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁSRÓL ÉS A KÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRÓL

A nemzetgazdaság és a munkaerőpiac követelményeihez, a társadalmi folyamatokhoz és az információs társadalom igényeihez igazodó rugalmas és differenciált, a gazdaság dinamikus fejlődését segítő szakképzési rendszer fejlesztési forrásainak biztosítása céljából az Országgyűlés megalkotta a 2003. évi LXXXVI. törvényt, a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról.

A tananyagfejlesztés során a fentiekben hivatkozott törvény első részével ismerkedünk meg, amely a szakképzési hozzájárulási kötelezettség alapját, mértékét, teljesítésének lehetőségét az adófizetésre kötelezettek körét szabályozza. A törvény második része a képzési rendszer fejlesztésének támogatását szabályozza, az azonban nem része a jelen tananyagnak.

Mint erre már a bevezetőben kitértünk, a törvény célja a szakképzés költségeihez történő hozzájárulás a hozzájárulásra kötelezettektől. A szakképzési hozzájárulás fizetésére kötelezett a belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, a külföldi székhelyű jogi személy, ha belföldön telephellyel, fióktelephellyel rendelkezik, a belföldi székhelyű gazdasági társaság, a szövetkezet, állami vállalat, célszervezetek (pl.:erdőbirtokossági társulat, ügyvédi iroda), egyéni vállalkozó, egyéni cég.

A szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő társadalombiztosítási járulék alapja. Mértéke a társadalombiztosítási járulékalap 1,5 százaléka. Ezt az összeget a törvény bruttó kötelezettségként nevesíti, mivel az adóösszeg pénzügyi teljesítésének a csökkentésére különböző lehetőségei vannak a hozzájárulásra kötelezetteknek.

A számviteli törvény hatálya alá tartozók a szakképzési hozzájárulást az üzleti évre, az egyéb hozzájárulásra kötelezettek a naptári évre (tárgyévre) állapítják meg. A naptári évtől eltérő üzleti évet választó, hozzájárulásra kötelezett az üzleti év első napján hatályos jogszabály szerint állapítja meg a kötelezettségét, vallja be és fizeti meg az előleget és az adó összeget is.

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető gyakorlati képzés keretében

- együttműködési megállapodás, tanulószervződés alapján szakközépiskolai és szakiskolai tanuló gyakorlati képzésének megszervezésével,
- gyakorlati képzésnek e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott módon történő megszervezésével, amennyiben a gyakorlati képzésre a felsőoktatási intézmény és a gyakorlati képzésben közreműködő és a hozzájárulásra kötelezett együttműködési megállapodást köt,

- gyakorlati képzésnek hallgatói szerződés alapján történő megszervezésével.

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzéssel teljesítő bruttó kötelezettségét, legfeljebb annak mértékéig csökkentheti az alábbiakkal:

- a tárgyévben elszámolt kiadások, költségek összegével,
- a csoportos gyakorlati képzést közvetlenül szolgáló tárgyi eszköz beszerzésével, bérleti díjjal, felújítással, pótlással, illetőleg a bővítésre fordított összeg 50 százalékaival, a tárgyi eszköz karbantartására fordított összeggel, valamint ezen eszközök működését biztosító szoftverek beszerzésével, csökkentve a Munkarőpiaci Alap képzési részéből folyósított támogatás értékével,
- a szakmai alapképzés céljait szolgáló tanműhely bérleti, munkavédelmi, tűzbiztonsági és közüzemi szolgáltatási díjára a tanulók létszáma a tanműhely adottságaihoz viszonyított arányos költség összegével,
- a tanuló szerződés, illetve felsőfokú szakképzésben hallgatói szerződés alapján foglalkoztatott tanuló, illetve hallgató gyakorlati képzése során felhasznált anyagköltséggel tanulónként évenként legfeljebb a minimálbér 20 százalékaának megfelelő összeggel. Azokban a szakképesítésekben, amelyekben nehezen biztosítható a szakképzett munkaerő, legfeljebb a minimálbér 40 százalékaának megfelelő összegben felhasznált anyagköltség összegével.

A gyakorlati képzés szervezésével teljesített szakképzési hozzájárulási kötelezettség esetében a képzés teljes költségének az elszámolására lehetőség van, tehát a bruttó kötelezettség mértékéig, illetve azt meghaladóan is. A bruttó kötelezettségét meghaladóan felmerült bevallott költségeket a hozzájárulásra kötelezett visszaigényelheti.

A szakképzési hozzájárulás gyakorlati képzéssel történő teljesítésének költsége mellett a hozzájárulásra kötelezettnek van még fennmaradó kötelezettsége, lehetősége van a saját munkavállalóinak a képzésre is. Ez esetben munkavállalóival felnőttképzési szerződést, tanulmányi szerződést köt, és a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett képzés külön jogszabályban meghatározott költségeinek elszámolásával teljesítheti. Az így elszámolt költségek összege mikro- és kisvállalkozások esetében a bruttó kötelezettség 60 százalékaát, egyéb szervezetek esetében a 33 százalékaát nem haladhatja meg.

A hozzájárulásra kötelezettnek, ha a csökkentő tételek elszámolása után is marad még kötelezettsége, a fennmaradó kötelezettséget, de legfeljebb a bruttó kötelezettség 20 százalékaát, a Munkaerő-piaci Alap kincstárnál vezetett számlájára történő utalással teljesítheti.

A hozzájárulásra kötelezett fejlesztési támogatással is teljesítheti kötelezettségét. Ennek keretében az integrált szakképző központ részét képező iskolai rendszerű szakképzést folytató intézményben, a speciális szakiskolában és készségfejlesztő speciális szakiskolában, felsőoktatási intézményben a gyakorlati oktatás és gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek fejlesztését tárgyi eszköz beszerzés nyújtásával teljesítheti. A fejlesztési támogatást a hozzájárulásra kötelezett csak meghatározott szakképzés-szervezési társaságnak adhatja át, ha a térségi integrált szakképző központ keretei között működő szakképzési feladatot ellátó intézményekben, az oktatásban részt vevő iskolai tanulók száma átlagban legalább 1500 fő. A fejlesztési támogatás összege a bruttó kötelezettség 60 százalékának mértékig vehető figyelembe. Felsőoktatási intézménynek nyújtott támogatás esetében a bruttó kötelezettség 30 százaléka lehet. A gyakorlati képzést szolgáló tárgyi eszköz működtetési költségeinek finanszírozására a fejlesztési támogatásnak legfeljebb 15 százaléka használható fel. Tananyag- és taneszköz fejlesztésre, a szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyakat oktató tanárok, szakoktatók és gyakorlati oktatók akkreditált továbbképzéséhez a fejlesztési támogatás 5 százaléka használható fel.

A gyakorlati képzésnek több hozzájárulásra kötelezett által közösen működtetett, közös tulajdonban lévő, közösen bérelt gyakorlati képzési célú létesítményben számla alapján a saját tanuló arányában csökkentheti a bruttó kötelezettségét.

Gyakorlati képzés megszervezésének kell tekinteni azt is, ha a hozzájárulásra kötelezett egy másik gyakorlati képzéssel teljesítő számára költségeihez, kiadásihoz hozzájárulást ad.

Mindezen lehetőséget kimerítve, ha a hozzájárulásra kötelezettnek van még fennmaradó kötelezettsége, azt a Munkaerő-piaci Alap kincstárnál vezetett számlájára kell befizetnie.

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés megszervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezettnek bejelentési kötelezettsége van az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel szemben. Bevallási és elszámolási kötelezettségét is az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel szemben teljesíti. Az adóhatósággal szemben nem keletkezik bevallási és bejelentési kötelezettsége, de a kötelezettség teljesítését az állami adóhatóság az Adózás rendjéről szóló törvény előírásai szerint ellenőrzi.

A szakképzési hozzájárulás, nyilvántartás, beszedését, ellenőrzését, a pénzügyi garanciák érvényesítését, az alaprész kezelését az állami és szakképzési és felnőttképzési intézet végzi. A feltárt szabálytalanságokról az állami szakképzési és felnőttképzési intézet a dokumentumok csatolásával negyedévente tájékoztatja az adóhatóságot. Ha a hozzájárulásra kötelezett utólagos ellenőrzéssel feltárja, hogy éves elszámolását, visszaigénylését helytelenül állapította meg, akkor a különbözetet közvetlenül a Munkaerő-piaci Alap számlájára kell befizetnie, illetőleg onnan igényelhet vissza.

Bevallási kötelezettség

A hozzájárulásra kötelezett éves bevallási és elszámolási kötelezettségének az állami szakképzési és felnőttképzési intézet honlapján közzétett "éves bevallás" nyomtatvány kitöltésével és a tárgyévét követő második hónap 25. napjáig történő megküldésével a kötelezettség egyidejű megfizetésével tesz eleget. A bevalláshoz csatolni kell a gyakorlati képzés telephelye szerint illetékes területi gazdasági kamara által érvényes tanúsítvány 60 napnál nem régebben kiállított másolatát.

A bevallás elszámolásának helyességét, a benyújtástól számított 30 napon belül az állami szakképzési és felnőttképzési intézet megvizsgálja, a számítási hibáról, elírásról és a javítás tényéről, a javítástól számított 15 napon belül értesíti a hozzájárulásra kötelezettet. Ha a javítással a hozzájárulásra kötelezett nem ért egyet, akkor 15 napon belül egyeztetést kezdeményezhet. Ha a javítás a hozzájárulásra kötelezett közreműködése nélkül nem végezhető el, legfeljebb 30 napos határidő kitűzésével hiánypótlásra, javításra, kiegészítésre szólítja fel az állami szakképzési és felnőttképzési intézet. Ha a hozzájárulásra kötelezett a felszólításnak nem tesz eleget az állami szakképzési és felnőttképzési intézet törli a nyilvántartásból és egyidejűleg értesíti az állami adóhatóságot. Ekkor a hozzájárulásra kötelezettnek az elmulasztott évre, évekre vonatkozó bevallását az állami adóhatósághoz kell benyújtania, a pénzügyi kötelezettségét is oda kell teljesítenie.

Önellenőrzéssel a hozzájárulás alapját, a kötelezettséget, az elszámolható költségeket és kiadásokat, a befizetési és visszaigénylési kötelezettség összegét a bevallási kötelezettség eredeti időszakában hatályos szabályok szerint az adó-megállapításhoz való jog elévülési idején belül lehet helyesbíteni. Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet honlapján az önellenőrzéssel érintett év "éves bevallás" nyomtatványát tölti ki a kötelezett és nyújtja be az önellenőrzés időpontját követő 15 napon belül. A nyomtatványon az önellenőrzés tényét, időpontját és esedékességét is fel kell tüntetni.

A rendezendő különbözetet az önellenőrzött év eredeti bevallás benyújtási határidejének időpontjától az önellenőrzés időpontjáig számított, kamattal növelt összegben kell befizetnie a Munkaerő-piaci Alap kincstárnál vezetett számlájára. A kamat napi mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat 365-öd része. Az önellenőrzést a feltárás időpontjában nyilvántartásba kell venni. A nyilvántartásból ki kell tűnnie az eredeti bevallási kötelezettség és a helyesbítés időpontjának, a helyesbített szakképzési hozzájárulás alapjának és összegének. A nyilvántartásnak minden esetben a helyesbítés szöveges indoklást is tartalmaznia kell.

Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet a benyújtott bevallás és hozzájárulási kötelezettség tekintetében **ellenőrzést, vizsgálatot tarthat**, okiratokat és más dokumentációt kérhet, azokról másolatot, kivonatot készíthet, az adott intézmény, szervezet bármely dolgozójától szóban vagy írásban felvilágosítást kérhet.

Az ellenőrzés megállapításairól és a szükséges intézkedésekről az ellenőrzés alá vont által is aláírt jegyzőkönyvet készít. Az ellenőrzés alá vontnak joga van az ellenőrzés során keletkezett iratokba betekinteni, a megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni, a jegyzőkönyvre észrevételt tenni az átadás, kézbesítést követő 15 napon belül.

A hozzájárulás fizetésre kötelezettet 50–100 ezer forintig terjedő eljárásbírság–fizetési kötelezettség terheli, ha az ellenőrzést szándékosan megghiúsította, a dokumentumokat a felhívásra nem bocsátotta a rendelkezésre, nyilvántartási kötelezettségét nem teljesítette.

A szakképzési hozzájárulás teljesítésének másik formája, amikor a hozzájárulásra kötelezett nem gyakorlati képzés keretében teljesít, hanem **bruttó kötelezettségét az állami adóhatóságnál vezetett számlára fizet be.**

A hozzájárulás fizetésére kötelezettnek lehetősége van a bruttó kötelezettségét, annak 60 százalékos mértékéig az alábbiakkal csökkenteni:

- A térségi integrált szakképző központ részét képező iskolai rendszerű szakképzést folytató intézményben, ha a térségi integrált szakképző központ kereti között működő szakképzési feladatot ellátó intézmény vagy intézmények nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő szakképző iskolai tanulóinak létszáma legalább 1500 fő. Speciális szakiskolában és készségfejlesztő speciális szakiskolában folytatott gyakorlati oktatás és gyakorlati képzés, valamint a felsőoktatási intézményben a gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek a fejlesztését közvetlenül szolgáló fejlesztési támogatás összegével. Ennek maximális mértéke a bruttó kötelezettség 60 százaléka lehet. A felsőoktatási intézmény számára nyújtott fejlesztési támogatás a bruttó kötelezettség legfeljebb 30 százaléka lehet. Ebben az esetben a fejlesztési támogatást a hozzájárulás fizetésére kötelezett gyakorlati képzés támogatására adhatja át.
- A hozzájárulásra kötelezett a saját munkavállalói számára felnőttképzési szerződés, tanulmányi szerződés, vagy a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett képzés külön jogszabályban meghatározott költségeivel, a mikro- és kisvállalkozások esetében a bruttó kötelezettség 60 százaléka, egyéb hozzájárulásra kötelezettekénél a bruttó kötelezettség 33 százaléka mértékéig.
- Fejlesztési támogatásként a gyakorlati képzést közvetlenül szolgáló tárgyi eszköz is átadható. A fejlesztésként átadott tárgyi eszköz nem haladhatja meg a bruttó kötelezettség 60 százalékát, az átadás jogszabályi kötelezettségen alapuló eszközátadásnak minősül. Ebben az esetben a tárgyi eszköz könyv szerinti értékét lehet csökkentő tételként figyelembe venni.

Abban az esetben, ha fentiekben felsorolt kötelezettség csökkentő tételek összege – a két kötelezettség csökkentő tétel együttesen nem haladhatja meg a bruttó kötelezettség 60 százalékát– nem éri el a szakképzési hozzájárulási kötelezettség 60 százalékát, akkor ennek különbözetével növelt 40 százalékot kell befizetni az állami adóhatóságnál vezetett szakképzési hozzájárulás számlára.

Az állami adóhatóság a befizetett szakképzési hozzájárulást megállapodás alapján utalja át a Munkaerő-piaci Alap kincstárnál vezetett számlájára.

Az adó bevallása: a szakképzési hozzájárulás alapját, az éves bruttó kötelezettséget, a kötelezettséget csökkentő tételek éves összegét és a különbözetként mutatkozó éves nettó kötelezettséget a hozzájárulás fizetésre kötelezett, az adóévet követő év második hónap 25. napjáig vallja be az adóhatósághoz. Az első félévre vonatkozó előleget figyelemmel a kötelezettség csökkentő tételekre – abban az esetben, ha a kifizetésük a tárgyfélev utolsó napjáig megtörtént –, a tárgyév hetedik hónapja 20. napjáig vallja be és fizeti meg.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a tárgyévet követő év második hónapja 25. napjáig kell befizetni, a többlet befizetést visszaigényelni.

A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a fizetendő szakképzési hozzájárulás alapjának változása esetén – ha az, az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig következett be –, a szakképzési hozzájárulás különbözetét az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig vallja be és fizeti meg.

A fejlesztési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját a törvény keretein belül a hozzájárulásra kötelezett választja meg. A fejlesztési támogatás nyújtásának a tárgyév utolsó napjáig lehet eleget tenni. A szakképzési hozzájárulásnak e törvényben nem szabályozott kérdéseiben az Adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A százalékos egészségügyi hozzájárulás és szakképzési hozzájárulás legfontosabb szabályainak megismerése után oldja meg az alábbi feladatokat!

1. feladat. Önnek ingatlan bérbeadásból származó jövedelme 2010. évben várhatóan 1,2 Millió forint lesz. Az ingatlan bérbeadás után az önálló tevékenységre vonatkozó szabályok szerinti adózást választotta. Határozza meg a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás mértékét!

2. feladat. Ön a munkahelyén havi bruttó 150 ezer forintot keres. Emellett egy társas vállalkozás résztulajdonosa, de a társas vállalkozást jogutód nélkül megszüntetik. A társas vállalkozás vagyonából Önt 600 ezer forint illeti meg. Határozza meg, hogy kell-e a társas vállalkozási jogviszonyának a megszűnésére tekintettel egészségügyi hozzájárulást fizetnie!

3. feladat. A munkáltató dolgozóinak havonta 12 ezer forint melegítkezési utalványt juttat. Határozza meg, hogy milyen mértékű és összegű egészségügyi hozzájárulás terheli a kifizetést!

4. feladat. A tanultak alapján soroljon fel olyan a törvény által meghatározott költségeket, melyek elszámolhatók a gyakorlati képzés keretében a bruttó kötelezettség csökkentéseként!

5. feladat. Írja le, hogy a hozzájárulási kötelezettségét gyakorlati képzéssel megvalósítónak milyen kötelezettségei vannak az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel szemben!

6. feladat. Mutassa be az állami szakképzési és felnőttképzési intézet ellenőrzési jogosultságát!

7. feladat. A szakképzési hozzájárulási kötelezettséget nem gyakorlati képzéssel teljesítők esetében a bruttó kötelezettség hány százalékáig van lehetőség a hozzájárulási kötelezettség csökkentésére, a fennmaradó részt a hozzájárulásra kötelezettnek hogyan kell teljesítenie?

Megoldások:

1. feladat. Nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni, mivel az ingatlan bérbeadásból származó jövedelmére az önálló szabályok szerinti adózást választotta.

2. feladat. Igen, mivel a munkaviszonyra tekintettel kifizetett éves jövedelem 1,8 millió forint, az ezután megfizetett 4+2 egészségbiztosítási járulék 108 ezer forint. Mivel ez nem éri el a 450 ezer forintot, így a vállalkozásból kivont jövedelem után 24 ezer forint 14 százalékos egészségügyi hozzájárulást kell fizetni.

3. feladat. A melegítkezési utalványok után a munkáltatónak nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetnie, mivel ez a kifizetés a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint 25 százalékos adókulccsal adózik.

4. feladat. A csoportos gyakorlati képzést közvetlenül szolgáló tárgyi eszköz beszerzésével, bérleti díjjal, felújítással, pótlással, illetőleg a bővítésre fordított összeg 50 százalékával, a tárgyi eszköz karbantartására fordított összeggel, ezen eszközök működését biztosító szoftverek beszerzésével, csökkentve a Munkaerő-piaci Alap képzési részéből folyósított támogatás értékével.

A szakmai alapképzés céljait szolgáló tanműhely bérleti, munkavédelmi, tűzbiztonsági és közüzemi szolgáltatási díjára a tanulók létszáma a tanműhely adottságaihoz viszonyított arányos költség összegével, a tanuló szerződés, illetve felsőfokú szakképzésben hallgatói szerződés alapján foglalkoztatott tanuló, illetve hallgató gyakorlati képzése során felhasznált anyagköltséggel tanulónként évenként legfeljebb a minimálbér 20 százalékának megfelelő összeggel. Azokban a szakképzésekben, amelyekben nehezen biztosítható a szakképzett munkaerő, legfeljebb a minimálbér 40 százalékának megfelelő összegben felhasznált anyagköltség összegével.

5 feladat. A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés megszervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezettnek bejelentési kötelezettsége van az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel szemben. Bevallási és elszámolási kötelezettségét is az állami szakképzési és felnőttképzési intézettel szemben teljesíti.

6. feladat. Az állami szakképzési és felnőttképzési intézet a benyújtott bevallás és hozzájárulási kötelezettség tekintetében ellenőrzést, vizsgálatot tarthat, okiratokat és más dokumentációt kérhet, azokról másolatot, kivonatot készíthet, az adott intézmény, szervezet bármely dolgozójától szóban vagy írásban felvilágosítást kérhet. Az ellenőrzés megállapításairól és a szükséges intézkedésekről az ellenőrzés alá vont által is aláírt jegyzőkönyvet készít. Az ellenőrzés alá vontnak joga van az ellenőrzés során keletkezett iratokba betekinteni, a megállapításokkal kapcsolatban felvilágosítást kérni, a jegyzőkönyvre észrevételt tenni az átadás, kézbesítést követő 15 napon belül.

7. feladat. A csökkentő tétel együttesen nem haladhatja meg a bruttó kötelezettség 60 százalékát, a fennmaradó 40 százalékot kell befizetni az állami adóhatóságnál vezetett szakképzési hozzájárulás számlára.

MUNKANYELVI

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Sorolja fel, hogy a kifizetőt, kifizető hiányában a jövedelemszerző magánszemélyt mely jövedelmek estében terheli 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség!

MUNKANYAG

2. feladat

Sorolja fel, hogy a magánszemélyeknek az adóévben megszerzett mely jövedelmük után kell fizetniük 14 százalékos egészségügyi hozzájárulást! Mennyi az egészségügyi hozzájárulás fizetés tárgyévi felső határa?

MUNKANYAG

3. feladat

Fejtse ki, hogy a Közösségi rendelet hatálya alá tartozó, más tagállamban biztosított személyeket terhel-e egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség!

4. feladat

Részletesen fejtse ki a magánszemély nyilatkozattételi kötelezettségére vonatkozó szabályokat! Térjen ki a nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztásának következményeire is!

5. feladat

Szakképzési hozzájárulás fizetésre kötelezett multinacionális társaság éves bruttó kötelezettségének alapja 65 Millió forint. Szakképzési hozzájárulási kötelezettségét gyakorlati képzéssel teljesíti. Az átadott fejlesztési támogatás összege 200 ezer forint, a saját dolgozók képzésére 300 ezer forintot használt fel a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége terhére. Számolja ki a bruttó kötelezettséget, vezesse le szöveges indoklással a csökkentő tételeket és állapítsa meg pénzügyileg rendezendő kötelezettség összegét is!

6. feladat

Részletesen írja le a szakképzési hozzájárulási kötelezettségüket gyakorlati képzéssel teljesítőkre, és a nem gyakorlati képzéssel teljesítőkre vonatkozó adóelőleg, adó, és bevallási kötelezettség benyújtásának szabályait!

7. feladat

A Tanuló Kft szakképzési hozzájárulási kötelezettségét nem gyakorlati képzés formájában teljesíti. Az alábbi adatokból számolja ki a társaság bevallási és befizetési kötelezettségét!

A szakképzési hozzájárulás alapja 15 millió forint. A bruttó kötelezettsége 225 ezer forint. A saját dolgozó képzésére a társaság 300 ezer forintot fordított, fejlesztési támogatás átadása térségi integrált központ részére 100 ezer forint volt.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Az összevont adóalapba tartozó jövedelemnél: az adóelőleg számításánál figyelembe vett jövedelem, a vállalkozói kivét és a kivét–kiegészítés együttes összege (egyéni vállalkozónál), a személyes közreműködői díj és a személyes közreműködői díj–kiegészítés együttes összege (társas vállalkozás) után, ha fentiek nem érik el a tevékenységre jellemező kereset mértékét.

A külön adózó jövedelmek közül: az Szja. törvény szerinti természetbeni juttatások adóalapjaként meghatározott érték, a kamatkedvezményből származó jövedelem, az egyösszegű megváltások, a kisösszegű kifizetések után.

Több társas vállalkozásban is személyesen közreműködő tag esetén járulékalapként annál a társas vállalkozásnál bevallott járulékalapot kell figyelembe venni, amelynél a személyes közreműködői díj–kiegészítést meg kell állapítani. Ez azt jelenti, hogy nem lehet összeszámítani a másik vállalkozásban, netalántán a vállalkozó más jogviszonyában, például a munkaviszonyában bevallott járulékalapot.

2. feladat

A vállalkozásból kivont jövedelem, értékpapír–kölcsonzésből származó jövedelem, a 25 százalékos adóterhet viselő osztalék, vállalkozói osztalékalap, árfolyamnyereségből származó jövedelem, ingatlan bérbeadásból származó egymillió forintot meghaladó jövedelem esetében, a teljes összeg után 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást kell fizetni. Mindaddig, míg a biztosítási jogviszonyában megfizetett természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, az ekho alapján megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulék, valamint a fentiekben felsorolt jövedelmek után megfizetett százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben nem éri el a négyszázötvenezer forintot.

3. feladat

Közösségi rendelet hatálya alá tartozó (EU illetve EGT–tagállami biztosítottak, Svájcban biztosítottak is), másik tagállamban biztosított személy jövedelme után nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni. A mentességet a magánszemély az illetékes külföldi hatóság által kiadott, a másik tagállamban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

4. feladat

A magánszemélyt terhelő nyilatkozattételi kötelezettség mindaddig fennáll, míg az egészségbiztosítási járulékot vagy a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a hozzájárulás-fizetés felső határig a magánszemély nem fizette meg. Ha a magánszemély úgy nyilatkozik, hogy az egészségügyi hozzájárulás összegének felső határát várhatóan eléri, és ez mégsem történik meg, az őt terhelő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást 6 százalékkal növelten a tárgyévi bevallásában vallja be és fizeti meg. Ugyanígy kell eljárni, ha a magánszemély nyilatkozatot nem tett, és kifizető a nyilatkozat hiányában egészségügyi hozzájárulást nem vont le.

5. feladat

A multinacionális társaság a törvény értelmében az egyéb hozzájárulásra kötelezettek körébe tartozik, így a saját dolgozó képzésénél a bruttó kötelezettség 33 százalékaival, a fejlesztési támogatásnál a bruttó kötelezettség 30 százalékaival csökkentheti a bruttó kötelezettségét.

A hozzájárulás alapja 65 millió forint. A bruttó kötelezettség 1,5 százaléka 975 ezer forint. Saját dolgozó képzésére felhasznált 300 ezer forint a bruttó kötelezettség 30,76 százaléka, tehát belefér a 33 százalékos korlátba. A fejlesztési támogatás 200 ezer forintja a bruttó kötelezettség 20,5 százaléka, tehát ez is alul marad a törvény szerinti 30 százalékos korlátnak. A két támogatás összege felhasználható a bruttó kötelezettség csökkentéseként, így a társaságnak $975 \text{ Ezer} - (300 \text{ ezer} + 200 \text{ ezer}) = 475 \text{ ezer}$ forint pénzügyileg rendezendő kötelezettsége maradt a Munkaerő-piaci Alappal szemben.

6. feladat

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzéssel teljesítők az éves bevallási és elszámolási kötelezettségüknek az állami szakképzési és felnőttképzési intézet honlapján közzétett "éves bevallás" nyomtatvány kitöltésével és a tárgyévet követő második hónap 25. napjáig történő megküldésével, és a kötelezettség egyidejű megfizetésével tesznek eleget.

A szakképzési hozzájárulást nem gyakorlati képzéssel teljesítők, éves nettó kötelezettségüket, az adóévet követő év második hónap 25. napjáig vallják be az adóhatósághoz. Az első félévre vonatkozó előleget figyelemmel a kötelezettség csökkentő tételekre – abban az esetben, ha a kifizetésük a tárgyfélev utolsó napjáig megtörtént –, a tárgyév hetedik hónapja 20. napjáig vallja be és fizeti meg. A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a tárgyévet követő év második hónapja 25. napjáig kell befizetni, a többlet befizetést visszaigényelni.

7. feladat

A Tanuló Kft bevallási és befizetési kötelezettségét az állami adóhatóság felé teljesíti. A bruttó 225 ezer forint kötelezettségét a saját dolgozó képzésére fordított költséggel csak a kötelezettség 33 százalékáig ($225\,000\text{ Ft} \times 33\%$) 74 250 Ft-ig csökkentheti. A fejlesztési támogatás mértéke 100 ezer forint, ami a bruttó kötelezettség 30 százaléka lehet, tehát ($25\,000\text{ Ft} \times 30\%$) 67.500 Ft-ot vehetne figyelembe. A törvény értelmében a társaság összes csökkentési kötelezettsége a bruttó kötelezettség 60 százaléka lehet. Esetünkben ez 135 000 Ft, tehát a két csökkenető tétel összege a 141.750 Ft, mely meghaladja a törvény által megállapított mértéket, így a társaságnak döntenie kell, hogy a fentiekben kiszámolt csökkentő tételek közül melyiket milyen arányban veszi figyelembe a bruttó kötelezettség csökkentésekor.

MUNKKAMINTA

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Az 1998. évi LXVI. törvény – az egészségügyi hozzájárulásról
- A 2003. évi LXXXVI. törvény – a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról
- A 2003. évi XCII. törvény – az adózás rendjéről
- www.apenh.hu honlap – a szakképzési hozzájárulásról (2010. július 12.)
- www.apenh.hu honlap – az egészségügyi hozzájárulásról (2010. július 12.)

AJÁNLOTT IRODALOM

- Szakács Imre: – Az adózás nagy kézikönyve 2009.

A(z) 1969-06 modul 027-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 344 01 0000 00 00	Pénzügyi-számviteli ügyintéző
52 344 02 0000 00 00	Vállalkozási ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
6 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató